

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József nr
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és a kiadásáról
minden közzétételre ide intézendők.

Hírdetési díjak csak ismert kézzel
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár.
Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábspeticor egyszeri beiktatásáért 5kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért 10 frt 30 kr.
Nyitórét 4 hasábspeticorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámozást magában foglaló
működés sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Csütörtök Május 23.

102. szám.

Srpska Nezavisnost.

Bécsből írják a „Pester Correspondenz”-nek:

Kedves szomszédaink és barátaink, a szerb urak, a külpolitikára vonatkozólag, — úgy látszik, — egész orosz lábon állnak. Míg egyrészt a három regens közül az első s leghatalmasab, Ristic ur, minden félig-meddig illő alkalomnál monarchiának képviselőinek a legeslegelőlibb biztosításokat adja s a radikális miniszter urak égre-földre esküdjöznek, hogy a legbarátságosabb érzellemmel vannak eltelve irántunk, — addig a szerb liberális párt bevallott közlönye, a Srpska Nezavisnost fáradságtól dőlőfősséggel és a legkértelműbb léhasággal áradozik Ausztria-Magyarországgal szemben. A leghevesebb invectivákban s kéjes mohósággal ragad meg minden alkalmat, hogy monarchiánkat s politikájukat ellen a legaljasabb rágalmakat koholja.

Külföldi lapok, melyek — mellesleg szólva — szintén nem valami különös jó indulattal vannak irántunk s információikat a bernai Wipphen vagy a bucaresti Hitrevo ur irodájában szerezhetik, a napokban azt jelentették, hogy Boszniában és Hercegovinában a lakosság megrongálta az utakat, vasutakat, távírdavezetéseket s egyéb kincstári tárgyakat és több hivatalnok ellen erőszakoskodott. Erre a szerb liberális pártnak, t. i. nyanyannak, melynek Jovan Ristic még régenssé történt kinevezésének órájában is feje volt, publicistikai szócsöve a legiradozóbban dicséri ez állítólagos eseményeket, mint az okkupált országokbeli mozgalom sikeres fejlődésének kezdetét s emellett a leggyalázatosabb szitkozódásokban ömleng Kállay Béni kormányzása ellen, melyet az egész világ mintaszerűnek ismer, melyről a bosnyákok s hercegovczok maguk hirdetik, hogy legmerészebb álmaikban sem remélték oly áldást, a milyenhen részesültek. Nem tiszta orosz mintája ez a hivatalos pétervári kormány, melyből békeboldogság

és loyálitás eszergedez, és a moszkvai mellékkormány, mely a kérészalap valamennyi szakálátit neki eresztette a nyugotnak s különösen monarchiának, hogy vad vonatásaiakkal megtöltsék a levegőt?

Talán nem követelünk sokat Ristic urtól, midőn azt kívánjuk, hogy ezt az üzemlet férhassan, nyíltan határozottan dezaúválja, hogy nyíltan jelentse ki, miszerint nincs része e gyűlöletes üzemletben s teljesen távol áll a szabadelvű párttól s annak groteszk kölyöntől. Különben megeshetik, hogy a delegációkban, melyek pedig nem sokára összeülnek, oly interpellációk tétetnek, a melyekre a szükségképp adandó válasz végre kellene hogy oda vezessen, miszerint Ristic ur hivatalosan köteleztetnek, hogy s abatosan határozza meg állását egykori pártjának közegehez, mely párttól nem elvi véleménykülönbség miatt lépett ki, hanem azért, mert regenssé lett nevezve.

A jelentések pedig, melyekre a Srpska Nezavisnost eiffelnagyas ostobaságait és képtelenségeit építi, szerencsére nem igazak. Az okkupált országokban a legtöbbet nyugalom és biztonság uralkodik, a lakosság tiszteli az intézményeket s a hivatalnokokat, kiktől csak jóban részesül, különösen pedig Kállayt nemeszívű jötevőjeként imádja, kinek bölcs és erőteljes kormányzása alatt az ország szokatlan jólétre virult. Az okkupált területeken a mező gazda ma csak dohánnyal és fából többet vesz be, mint azelőtt egész vagyonából s a mi rá nézve a legbecsebb, ma tudja, hogy magának dolgozik s a mit szerez, az a magáé s övé. Nem ez a nép nem vágyódik a szerb gazdálkodás örömei után s nem óhajta azt a szerencsét, hogy a begrádi uraknak szolgáltasson.

Országgyűlés.

Budapest, május 22.

A képviselőház idejéig ma is a vallás-és közoktatásügyi miniszterium költségvetésének általános tárgyalása vette igénybe

Orbán Balázs, az első szónok, úgy találta, hogy a közös hadsereg miatt nem haladhat kulturánk, melynek igazi lendületet csak 20—25 millió budgettel lehetne adni. Fircsák Gyula figyelemmel hallgatott beszédében mindenképp elismerte a szép haladást, melyet 1858 óta tettünk, lelkesült szavakban emlékezett meg azután a ruthének mindig hazafias multjáról, de ráutalt sanyaru anyagi helyzetükre is, minél fogva a kormány és más tényezők figyelmét e körülményre felhívva, a magyar nemzeti cultura hatályos előmozdítását sürgette élénk helyeslések közt. M a d a r á s z Imre a szélsőbalról szintén elismerte a haladást e téren, de utalt többrendbeli fogyatkozásra. Örömmel vette a cultusminiszter nyilatkozatát a kisdévodákról, hangsúlyozva egyuttal, hogy e tekintetben az állam többet tegyen, mint eddig. — Most Berzeviczy Albert államtitkár emelt szót nagy sikerű polemiaira Kovács Albert, Hock, Benedek és Herman némely állításai-va, a hatóság szavakban emel ki, hogy a critica, melyet némelyek gyakorolnak, nem egyéb, mint becsümlés, feketére festés. Hockkal szemben kimutatta, hogy tava y egészen kormánypárti szempontból bírálta a közoktatási viszonyokat, ma ellenzéki szemben teszi; akkor feltétlenül megbízott a statistikai adatok hitelességében, ma kétségbe vonja. Az államtitkár szavaira felhangzott élénk helyeslés után Benedek és Hock szólaltak fel személyes ügyben és szavaikat rectificálva, Hock maga is bevallá élénk derűtséget kelve, hogy most más szempontból bírálja a helyzetet, mint tavaly. Ot percznyi szünet után Linder György hozott fel egyes spóciális kérdéseket, melyekre gr. Csáky miniszter válaszolt, kijelentve, hogy a zeneaka dómánál állítólag előfordult botrányt megvizsgálja s míg személyes tudomást nem szerez, nem hiheti el. Végül Komlóssy Ferencz a cath. autonómia hívének mondva magát, e themáról beszélt, de folyton polemizálva Ugronnal és Fenyevesyvel, ki folytonos közbeszólásaival kellemetlenségeket akart csinálni a kormánypártnak s a kormánynak, mivel Komlóssy, ki eddig mindig az elenezékek szavazott, azon észrevételt kockáztatá, hogy helyesli a kormány egy házpolitikai álláspontját. De Fenyevesy megelégedezni látszik arról, hogy tegnap ő maga is bizalmat szavazott gr. Csáky miniszternek s tendenciozus közbeszólásai annál hatástalanabbak maradtak, mert Komlóssy azt is kijelenté, hogy míg Tisza áll a kormány élén, nem csatlakoznak a kormánypárthoz. — Az általános viára, — még őt szónok van előjegyezve.

ának s a legszabadabb kilátást nyújtja a tájra. A torony déli oldaláról pompás áttekinthetőség nyílik az egész kiállításra. A szép csarnok, a két palota zűd fedele s a hatáskörükbe felvő templomok szigeteknek látszanak a kiterjedt síkság nagy tengerén. Ha a korlátra támaszkodva kihajlunk: a mélység fele, borzongás fog el az esés gondolatára. Négy óra tíz percz erős szél érezhető. Feljebb megyünk, Eiffel ur előtt meg, én követtem. A hágás alatt egy szót sem szólunk egymáshoz. Mikor 200 lépés magas terraszra ráértünk, úgy éreztem, hogy lábaim felmondják a szolgálatot. — Szédülés volt? Nem. A fáradtság, a heves szél s a légújások által jól ismert hatás, — a mit a végtelen kilátás nyújt.

Ebben a magasságban tényleg a végtelenségbe lépünk már. A torony négy oszlopa itt egyesül, s a terrasz olyan lesz, — mint egy légújós kosara.

A lég, a fény minden oldalról ránk omol, s most először lep meg a teljes magányosság érzete.

Ejszak érdekelt leginkább. A Mont Valerin képe... a Trocadero a Bois de Boulogne alatt... Saint Denis... és a Szajna, mely ott kanyarog a dombok és völgyek között.

Balra a mendeni magaslat félig elmosódva s jobbra Montmartre, árnyékkal borítva, Páris innen olyan, mint valami játék, a mit egy óriási gyerek szőrt le.

Ót óra. Egy része a feljöttnek újra lement, elfáradva.

Felülről sem fogunk többet látni mint innen mondták.

Csak négyen maradtunk. Eiffel ur, Richard ur, a ki a légtűntani készülékét

A munkás sztrejkok.

Lázként zúg az egész kontinensen és Albion szigetbirodalmán is át; mindenütt leteszik a munkások a szerszámot és szünetelnek, semmittevés által kísérlik meg rákényszeríteni a munkaadókat s a munka élvezőit, hogy kevesebb időre többet fizesse nekik az eddigénél.

Először sztrejkoltak a bécsi lóvasuti kocsisok, de ellentétben azokkal, kik jóakarattal szüneteltek irántuk, tisztességesen viselték magukat. Az igen magas, és igen alacsony népszármányokat felőelő egész mozgalomban ök voltak az egyedüli gentlemanek, — mint a „Pester Correspondenz” magát kifejezi. Az élvezett nyugalom után jó dolgozni, gondolták a kocsisok és ismét felültek a bakra, és hajtanak va amivel több kényelemmel s bevétellel épp oly becsületet és pontosan, mint azelőtt. A kedélyes hécsiek után következtek az éjszakánmet bányavilág mogyora keménylegényei. A Rajna vidéken s Westfáliában ezekre menő munkás sztrejkolt. Vér folyt és Vilmos császár kénytelen volt személyesen értekezni a munkások kiűldöttségével és a munkaadókkal, amatt raisonra, ezeket coöciáns eljárásra hívta fel. De a hatalmas mozgalom még most is rezg s ki tudja, győke-re vert-e a meguntatás és a legközelebbi alkalommal nem tör-e ki újra a zavar? E pillanatban szép időt mutat a barometér.

De alig engedett Németországban az izgatottság a higgadtabb megfontolásnak, máris két pontról érkeztek jelentések munkás mozgalmakról: Rómában minden kocsi sztrejkolt és Newastleban a bányászok készülnek új követelésekkel állni elő.

De az Angliában is a munkások kástómegek Angliában vannak s oly szervezettik van, mely figyelemre nem áll a kontinális katonaság mögött, onnan mégis legkevesebb kell félni, mert az angol munkások nem szenvednek éhséget, mikor sztrájkolnak, sok hónapra elvannak látva mindennel, a mit bírni megszoktak. Annál aggasztóbb a római sztrájk, hol akkor is kiabálnak az emberek, ha jól vannak lakva, s mint a vadállatok ordítanak, ha éheznek, mert Olaszország szegény s a szükség nagy.

Láz ez, melynek kitörését nem lehet megakadályozni, rendes lefolyást kell neki engedni, nem szabad gyorsan és erőszakosan elnyomni, mert különben az orvosság rosszabb a betegségünél, mint ezt mindenütt tapasztalták, a hol állami szociálizmussal kísérleteztek. Az államnak legyen gondja a munkásokra, lehetőleg könyajtsen sorsukon, agsá-gukra ne szolgáltatssa ki őket a koldusbotnak;

állít össze, — ki tavaly három nap alatt mászta meg a Montblancot, — a vezető és én.

En ugyan nem voltam a Montblancot, de már ez a kirándulás is elég izgatónak tetszett nekem, végre elértük a 275 méternyi magasságot. Itt néha, mint Richárd ur megállapította, olykor 11-10 méter sebességgel fúj a szél. Most csak 5-8 méter volt s az is elég arra, — hogy majdnem elfojtsa lélekzetünket.

Erősen meg kell vela fogóznom, hogy ne szédüljek, mikor megnéztem.

— Bocssáa el — kiáltott rám Eiffel ur. Nem szabad megtámaszkodni, ha ilyen magashól néz le.

Engedelmeskedtem, de nagy fáradtságomba került, hogy le ne essem a lábamról. Jól esett, ha ránézhettem visszahúzóda a sok dombra, a mi önként veszi körül Páris.

Ót óra 30 percz Kedélyesen ülünk együtt s Richard ur beszélgeti kalandjait a Montblank megmászásával. Eiffel ur örömmel tudatja, hogy a legtavolabbi világ-részekből is folyton jönnek a szerencsekvánatok. Még azok a művészek is, a kik azt a hirhadt tiltakozást emelték a miniszteriumnál, teljesen le vannak győzve.

— Csak még három vagy négy író van, a ki nincs megelégedve a toronnyal. Nem értem miért nem?

— Legyen meggyőződve Eiffel ur hogy tornya egy háromszáz méter magas oszlopa a mi zaki haladásnak.

Fesztelenül beszélgettünk tovább és senki sem gondolt lezállásra a 300 méternyi toronyból, melynek va szervezte mint valami Aeolhárfa emelkedik a földről a fellegek közé.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Az Eiffel-torony megmászásáa.

(Hugues le Roux.)

Reggeli 8 óra. Felébredésemkor első dolgom volt az ablakhoz sietni s kinézni micsoda idő van.

Késégbefűtő dolog.

Hűdég szél fúj, az ég felhőkkel van borítva. Mindazonáltal lehetetlen kirándulástunkat más napra halasztani: Eiffel ur olyan szeretetreméltóan hívott meg két órára. A torony lábánál voltunk találkozándók.

Déli óra. Mielőtt kocsiba ütem volna, megkérdeztem a kocsist, — mi véleménye van az időváltozásról.

Nem igen ismert dolog hogy a bérkocsisok milyen csodálatos időjósok.

A kocsisom véleménye nem igen volt megnyugtató.

— A szél észak keletről fúj, — mondá — s a fellegek nem fognak eloszolni.

Déli óra 2 óra. Eiffel ur abban a kis házban vár reánk, mely a lépcső-fal ajtója mellett van. Körülbelül tízennégyen vagyunk vállalkozók, s néhány hölgy, kik azonban csak a második emeletre szándékoznak feljönni.

Eiffel ur bemutatja a vezetőt, a ki felkísér 275 méter magasságig. Négyen vagy öten, a kik már megmászták a tornyot zéniorral lekötik kalapjaikat, úgy látszik, hogy a magas kalapok nehezen tudnak ellenállani az erős szélnek.

Két óra harmincz percz. Egy-másután lépdélünk a jobb uton felfelé — elől Eiffel ur, s a vezető. A háromszázötven. lépcső, a mely az első emeletre vezet (86 m.

a földszint felett) könnyen felbághatni. Ez a lépcső a nagy közönség állandó használatára hivatott.

Eiffel ur azt ajánlotta, hogy utánaozzam járását. Lassan lép, jobb karjával a korlát nak dölve. Testét egyik csipőjéről a másra himbálja. A felmenet oly könnyű, hogy az első emeletig senkinek sem fogódik el a lélekzete.

Három óra tíz percz. Az oly nagy látkör első tekintettel meg lep. Négy pavillon emelkedik a téres helyen, melyről csodálatos kilátás nyílik Párisra. A négy pavillonban egy vlam vendéglő, egy muszka, egy angol-amerikai csapszék, s egy XIV-ik Lajos korabeli korcsma. Pinczék is vannak 58 méter térfogattal. Ez a nagy terrasse hatodfélezer embert képes magára fogadni, — egy város lakosságát.

Ez emeletről nézve, Páris máris mozdulatlan, mint egy panoráma. Az élet, a mozgás megszűntek. A kocsi és járókelők az utczán kis tenta pecsétet alakják veszik fel. Csak a Szajna él kis hajóival, melyek ideoda siklanak limonádé-szin felületén. A benyomás olyan, mintha valami szélből fújt díszletet látnék.

Három óra huszonöt percz. Kiserőink egyrészt hátrahagyjuk s tovább egy, a közönségtől elzárt lépcsőn haladunk.

Hogy a szédülést kikerüljük a keringő fölhaladásban, megállunk a különböző kilátásoknál s azt a meglepő tapasztalatot tesszük, hogy a látóköz rohamosan terjed. A Trocadero elsőlyed, a Bois-de-Boulogne sötét tömegei elvesznek Páris keleti szögletébe.

Három óra 45 percz. Hirtelen elvégződik a lépcső. Elértük a százhusz méternyi emeletet. Ez kisebb területű, mint a másik. Olyan alakja van, mint egy hajó hid-

ital.
ze
FORRÁS,
felsőbb és leg-
bkirály
anában is ép
prasservativ
rlárában,
kapható.
nál
vend.
réby Fülöp
os uraknál.
tele,
k, pyssó-
ást,
ám
Fülöp ur
tatnak.
épgyár
iroda és raktár:
váci körút 57.
etek.
eti egyvasú ekék
szecsavágók,
arálók, gabona-
fizetési feltételek.
örmentve.
ására hozni, hogy
első váci uton lévő
helyiségünkben t.
n, valamint, hogy
itettünk.
és gépgyár
atósága.

de ne játsza az Istent, ki folyton a munkás sarkában ült s minden lépését vezeti, mint valami gyermekét. Ez oly kíváncsiakat kelt a munkásokban, melyek tulajdonképpen a jogos mértéknek annak, a mit mint becsületet, hasznos embernek szabad követnie embertársaitól. Ez csak még inkább sztrájkokhoz vezet és pedig éppen a legvéresebbekhez.

Külföld.

— Umberto király Berlinben. Umberto olasz király fiával, az ifjú trónörökösével, mint már tegnap említettük, kedden délelőtt a programszerű időben a német birodalom fővárosába érkezett. A fogadás, melyben részt vett, nemcsak a külső fény szempontjából, mely az alkalmatosság kifejezését, hanem a kiváló figyelmet. Umberto király fogadtatásánál egész más mozzanatok is előtérbe lépnek. Az olasz király ezúttal nem csupán az udvariasság követelményének tesz eleget, midőn Vilmos császárnak visszaadja múlt évi látogatását. Az egész német közvélemény egyetért abban, hogy a látogatás kiváló politikai jelentőségű esemény. A felhívatalos és független sajtó közt e tekintetben nincs nézetkülönbség s mindnyájan a hármasszövetség szilárdulásának üdvözlőiként. A király mellett kiváló érdeklődést kelt Berlinben Crispi miniszterelnök, a német szövetségi eszme zászlóvivője Olaszországban. Az ő érdeme, hogy Olaszország végre letért arról az utról, melyet valami egy évtizedig követett s melyet a szabad közpolitikájának neveztek, lényegileg azonban nem volt egyéb, mint egy világháborúra való spekuláció, melyben az olaszok francia-orosz segélyvel vélték szél- és nemzeti aspirációik valószínűségét elérhetni.

E spekulációval azonban a legutóbbi teltelek az első sorban Franciaország volt az, mely midőn Tuniszt elkaparította tőlük, egyszersmind tényekkel győzte meg őket eddigi politikájuk hibáiról. Következett a kiábrándulás kora s az olasz politika lassan-lassan Bécsben és Berlinben keresett eszaki támaszpontokat. Depritis alatt állott be a fordulat, de ösztönösége iránt kétségkís foghadtak fenn, míg Robilant gróf külügyminiszter és Crispi miniszterelnök nem lett. Csak Crispivel nyerte meg a két közép-európai hatalom azt, hogy Olaszország minden körülmény közt teljesíteni fogja szövetségtársai iránt vállalt kötelezettségeit s csak Crispi tette a szövetséget olyan bensősévé, mint azt mindhárom szerződő fél érdeke egyaránt megkívánja.

A mostani berlini látogatás, melyet a hármasszövetség ellensége minden áron huzni halasztani igyekeztek, bizonyítéka Crispi megfogalmazásának s tőrekvésének ösztönöségének. A lelkesedés tehát, melylyel a német főváros olasz vendégeit fogadja, nem csupán Umberto királyt személyesen, hanem az általa képviselt külpolitikát s ennek fővívőjét Crispi is illeti.

A nagyszerű fogadtatás, melylyel a német császári udvar és a birodalmi főváros lakossága az olasz vendégeket kiténtette, még kedden lelkesült viszhangot keltett Rómában, az olasz nemzet képviselőinek körében.

Az olasz képviselőház szintén nagy ovációk színhelye volt, melyek azonban nem csupán a berlini fogadtatást, hanem azon politikát is illették, mely Umberto királyt Berlinbe vezette. Ez alkalmatossá is kitűnt, minő győngy, minő tehetetlen, minő kevéssé számíthat az olasz nép nagy tömegeinek rokonszenvére az a mozgalom, mely Olaszországot kiakarja ragadni a hármasszövetség kötelékéből. Igazi nemzeti manifestáció játszódott le az olasz képviselőházban s az ott ülő kis franciabarát csoportnak nem volt bátorsága azt bármely ellentétessel zavarni. Egyébiránt Berlin ezúttal csakugyan kitett magáért s a király bevonulása nemcsak a külső fény hanem a szívéliség szempontjából is felülmúl minden várakozást. Umberto király finom tapintatát azzal is bizonyította, hogy I. Vilmos császár sírjára koszorút tett le. Ez nagyon megfelelt az ünnepély jellegének, mert I. Vilmos volt az, kivel Olaszország két évvel ezelőtt a szövetséget megkötötte.

Városi közgyűlés.

Debreczen 1889. máj. 23.

Gróf Dégenfeld József főispán a jelen voltak éjenzése között elfoglalván elnöki széket, üdvözlöi a tagokat, kiknek ügyét föl hívja a mai közgyűlés több ügyfolyosság tárgyára. Ilyen a közkórház építési ügye. Reményli, hogy ez ma egy nagy lépés: közelebb halad az óhajtott és annyira szükséges megvalósuláshoz. Kiemeli továbbá a közbúvá híd építését.

A megnyitást után Pap Ferencz főjegyző felolvasta a polgármesteri jelentést március április hónapokról.

A jelentésből közöljük a következőket:

I. Közegészségügy.

A közegészségügyi állapot a márciusi változások miatt kedvezőtlenebb volt mint az előző hónapban, a mennyiben egy a megbetegedések, mint a halálozások száma emelkedett, ellenben áprilisban már igen kedvező volt a közegészségügyi állapot: úgy megbetegedések mint halálozások csekély számban fordultak elő.

A megbetegedések leginkább a légző és emésztő szervek hurutos bántalmaiból és kiskorúak közt észlelt, kivétel nélkül enyhe lefolyású fulmigriglyókból állottak. Heveny ragályos betegségek közül szőrványosan hangyái, vörheny és ronszoló toroklob esetek észleltek, melyek azonban egy-egy eset kivételével szelíd lefolyásúak voltak.

A közkórház betegforgalma volt: ájított Március hónapra 104 felvétellett 2 hó alatt 196

összesen: 300 beteg.

Ezek közül:

gyógyulva elbocsátott 174

meghalt 19

összesen: 193 egyén.

Maradt ápolás alatt 205.

Népesedés:

született 375

meghalt 235

szaporodás 140

Házasságra lézett 74 pár.

A védhimlő oltásoknak május havában való megkezdése iránt intézkedés történt. Orvos rendőrel megvizsgáltattak a dajka ságban lévő csecsemők és gyermekek, kiknek egészségi állapota kielégítőnek találtott. Ugyaníjan eredmény találatott az iskolák növendékei megvizsgálásánál. Tápszerek is megvizsgáltattak.

II. Rendészet.

A rendőrség által letartatott:

lopásért 21

rendőri kihágásért 219

gyilkossági kísérletért 1

testi sértésért 1

összesen 242 egyén.

Ezek közül az illetékes kik bíróságnak átadatott 23, a rendőrség által megbüntettett 219.

A városról el és azon keresztül tolonczoltatott, kényszer utlevéllel kiutasított 102 csavargó.

III. Iparügy.

Különböző ipar nemek önálló gyakorolhatására összesen 62 egyén kapott igazolványt kiktől ipar és városi díj cimen 380 frt. vétetett be. Munkakönyv 102, ideiglenes igazolvány 9 db. adatott ki. Ipari törvény ellenes cselekményekért 27 egyén büntetett meg összesen 174 frt pénzbírságra.

IV. Katonai ügy.

A katonai létszám volt:

1. Közhadseregben 2303 ember 927 lóval.

2. M. kir. honvéd 770 " 298 "

összesen 3073 ember 1225 lóval.

A lakosságnál állandóan elszállásolva volt 1110 ember 247 lóval. Mint átvonuló beszállásoltatott 13 törzs, 35 főtiszt 247 ember 49 lóval. Utóállítottatott: idegen illetőségű 5 hadiutas; előfogat adatott 5.

V. Adóügy.

A lakosság által állami adó fejében befizetett:

mult évekről 13366 frt 47 kr.

foljó évről 13047 " 27 "

késede mi kamat 671 " 09 "

összesen 27084 frt 85 kr.

befizetett tovább:

hadmentességi adó 983 frt 85 kr.

helybeli ill. ték 60 " 05 "

idegen adó 522 " 33 "

idegen illeték 782 " 68 "

járdaköltség 85 " 88 "

közmunkaváltás 621 " 60 "

VI. Középítkezés.

A honvéd barakok, tiszti kázinó és katonai főzőhelyek építése teljesen befejeztetett. A nagyerdei kocsiszár épülete 3 nyárilakká alakítottatott át; a nagyerdei kád és gőzfürdő átalakítása folyamatban van. Az utcai terméskő burkolások, az országúti földmunkálatok folyamatban vannak.

VII. A községi bíróság ügyforgalma.

Hátralék februáról 19,

Új panasz két hó alatt 641.

összesen: 660.

Ebből elintéztetett 652.

Vidéki megkeresés érkezett 33.

Végrehajtás elrendeltetett 94.

" foganasítottatott 10.

Árverés elrendeltetett 50.

" foganasítottatott 16.

Fellebbezés felterjesztetett 28.

A kaszálóknak teletkönyvezési tekintetből való helyszínelés ápr. 2-án megkezdett. A jelentést a közgyűlés, Márk Andor felszólalása után, ki a hivatalos jelentésben előfordult „Dobos pavillon” elnevezést kifogásolta s helyette egyszerűen „nagyerdei pavillon” vagy „nagyerdei vendéglő” elnevezést ajánlotta, a közgyűlés tudomásul vette.

Baross Gábor a belügyminiszterium ideiglenes vezetésével való ideiglenes megbízatását, gr. Szapáry Gyula pedig földmívelésügyi miniszterré való kinevezését tudatták a közgyűléssel. — A mai közgyűlés mindkét esetet örömmel vette tudomásul és elhatározta, hogy mindkét minisztert feliratilag üdvözlöi.

Ovastatott Szathmár városnak a képviselőházhoz intézett és ide pártlós végett megküldött felirata, mely az állami italmérséi jövedék behozatala folytán adandó kártalanításról szóló törvény 7. szakasza és az utasítás 18. fejezete b. szakasza és 27. fejezete 3. pontja közötti különbségre vonatkozik. A

törvényhez kiadott utasítás említett szakaszai ugyanis a városoknak a regálé kártalanítását a törvényben fenntartott előnyöket ellenkező intézkedések által lerontják és a helyzetet a városokra nézve még rosszabbá teszik, — minélfogva Szathmár ezen kifogásolt szakaszoknak hatályon kívül helyzését kéri.

A debreczeni jog és pénzügyi bizottság és ez után a tanács azon javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy mitután ezen ügyben a képviselőházban már interpelláció történt és arra megnyugtató válasz adatott, — a felirat ne a képviselőházhoz, hanem a pénzügyminiszterhez intéztessék, — kibővíve az iránti kérelemmel, hogy mivel a kártalanítás tárgyalásával az állam részéről megbízott adófelügyelők a városokat illetőleg is az utasításhoz tartják magokat, ezek utasítandók volnának, hogy a kártalanítási tárgyalásoknál a törvény vonatkozó szakaszához alkalmazkodjanak.

Ezen javaslatot a közgyűlés elfogadta és ily értelemben járult Szathmár város felirathoz.

A Ludovica akadémiaán az 1889—90. évi elején a városnak egy alapítványi helye és az Andaházy Szilágyi alapítványon egy most megnyitott hely betöltendő levén, a közgyűlés az öt megjelölt ajánlást jogot akként gyakorolta, hogy hosszú, zajos vita után öt pályázó közül felvételre ajánlatba hozta Debreczen város alapítványi helyére első helyen Raics Lajos helybeli kereskedő fiát Károlyt, a ki f. évi okt. esején nem tölti ugyan még be a kívánt 14 éves életkort, de egy jeles osztályzatánál, mint testi alkalmosságánál fogva s mivel a tanév megnyitása után nem sok idő múlva betölti a 14. élet, első helyen kér figyelembe vétetnie a közgyűlés; a tanács mindkét helyre harmadik helyen javasolta ajánlatba hozni Raicsot, mivel bár legjobb bizonyítványt mutatott be, életideje nem felelt meg a követelménynek.

Az Andaházy Szilágyi alapítványra első helyen ajánlatik Békessy Gyula tanke-rületi főigazgató fia Béla (jeles és jó osztályzatú.) Ha Raics Károly figyelembe nem jöhet, utánna özv. Zivuska Ferencné elégséges osztályzatú fia Ferenc, mindkét helyre második és harmad sorban özv. Magyar Kósa Albertné fia József és özv. Nagy Gáborné nánási lakos fia Sándor ajánlatik.

Olvasztatott a belügyminiszter leirata, melylyel jóváhagyja a közgyűlés azon határozatát, mely a közbúvá híd helyét a várostól keletre fekvő s a németi országot mentén lévő városi terület fölöttetik ki, tul a dohánygyáron — és a mely elveti az ezen ügyben kapcsolatos felebezéseket. A tanács javasolta, hogy a közbúvá híd építési ügye további teendők végett, azon küldöttséghez tártassék át, melyet a januári közgyűlés a katonai lakanyák építésének előkészítésével és vezetésével bízott meg.

Hasonló eljárás követtetett a közkórház építési ügyével is, mely ugyanezen bizottsághoz lón áttéve további intézkedés végett; e régből az említett küldöttség meg a tiszti és kórházi főorvossal és a kórházi bizottság elnökével kibővíttetett.

A közkórház, melynek terveit és költségvetését Gerster Kálmán jóhírnevű budapesti építész készítette, pavillon rendszerben épül 203 beteg befogadására. Az összes költségek, a vízvezeték, szellőztetés készülékeivel együtt 315259 frtra vannak előirányozva, de ezen összeg a betervezett főmőrnök jelentése szerint tulajdonan sűrűlve s abból jelentékeny megtakarítások lesznek eszközölhetők.

Az 1888 évi gyámpénztárimérlő a belügyminiszterhez való felterjesztést végett megálapítottatott. Ezen mérleg szerint a gyámoltak és gondnokokat követelése készpénz tökében és kamatokban 509255.20, betéti könyvekben és értékpapirokban és kamataiban 20354.62, magán adófelvételekben 16432.45, nem kamatozó tökében 87786.35 ékszerekben 4163.20, letéteményekben 44067.52 összesen 682059.34 kr. Az árúpénztár felezté a tartalék alappal együtt összesen 692306.43 kr. Van ezenkívül az árvákak ház és földbirtokban 541839 frt, csupán házbirtokban 158374 frt 28 kr, csupán földbirtokban 453301.66 kr, összesen 1,153514 frt 97 kr. becsértékü vagyonuk.

Élénk vitával állapított meg a város körüli sertiéshizláló öv kijelölésére vonatkozó szabályzat.

Ezen szabályrendeleti javaslatot a közegészségügyi bizottság készítette a közegészségügyi követelményeknek megfelelőleg s a készítésnél tekintettel volt a felállítandó lovas kaszárnya, a dohánygyár és a város körüli szőlőskertekre. A mai közgyűlés még tovább ment, mint a hogy a szabályrendeleti javaslat ohajtott, mert épen a legnagyobb sertiéshizláló biz. tagok: Horváth István és L. Nagy Bálint id. Kuczik Gábor kívánságára, kik egy daráló malom könnyebb felállítását, a sertiéshizláló telepek minél szűkebb térre való szorítása elvet vallják, a jövőben felállítandó ilyen telepek helyét kizárólagosan a várostól keletre és délkeletre eső homokos talajt a csapókerék dőli szegletétől a k. pécsi országtutig a szőlős kerteken, az epreskerti faraktár és városi luczernás szélső pontjain, a homokkerten és váradutezai temetőt túl huzott vonalon kívül jelölte meg. — Ezen vonalon belül jelenleg létező sertiéshizláló telepek csak a jelen szabályrendeletben megállapított átalakítások után tarthatók fenn.

A helybeli ág. hitv. egyháznak kérelme folytán, iskola építésére, minden ebből következtetés nélkül 100,000 db. téglát adományoztatik.

A Debreczenből települt Józsa községe pedig községhez épitéséhez 250 frt. értékű téglát és cserép anyagot adnak segélyképen.

A mai közgyűlés tanácskozása a Valentin Lajos 3000 frtos kölcsön-kérvénye tárgyalásával emelkedett magas színvonalra. Ezen ügyet már tegnap ismertettük. A mai vita és az ezt követő határozat nagy öröme szolgálhat a szinügy és Debreczen culturalis hivatása minden barátjának. A közgyűlés legnagyobb része azon felfogástól volt áthatva, hogy a debreczeni szintársulatnak nemcsak momentán zavarában kötelessége a városnak segítségére menni, hanem itt az ideje annak, hogy a szinigazgató, illetve a szinészet a város részéről az eddigi szolgáltatásokon kívüli újabb és nagyobb szubvenzióban részesüljön. — Azok a felszólalások, melyek a Valentin nyugbuzgóságát, az ideai társulat szervezése körüli áldozatkészségét aposztrofálták, nagy elismerést képeznek a derék szinigazgatóknak, még inkább pedig a határozat, mely ha nem is egyenes utasítás alakjában hozatott meg, de a közönséget képviselő közgyűlés kívánságát mégis kifejezi. Mulasztást követnének el, ha méltánylással nélkül hagynák Csanak József biz. tagnak, városunk eme nagyérdemű polgárának felszólalását. Olyan esemény ez, mely méltó és öröndetes feltűnést okozott mindazok előtt, kik ezen polgár erényekben bővelkedő főmunka hosszas hallgatását és távolmaradását a közgyűlektől sajnálkozással észlelték. A közgyűlés tüntetőleg éjlenzett e beszéd után, melynek legrészesebb és legerősebb érve a 3000 frtos kölcsön megadása mellett, azon kicsiny pártu szűkkeblűekkel szemben, kik azt feltétele nélkül ellengették, és a kik névszerinti szavazást kívántak s a felelősséget azokra akarták hárítani, kik a kölcsönt megszavazták. — az volt, hogy találkozzanak a közgyűlésen a valaki, a ki nem csak beszélni szokott, hanem tenni is és a ki magára vállalja, ha kel — azt a felelősséget a 3000 frtért.

Csanak József mellett Várári István kivételével, a többi szónokok is a legmelegebben pártolták Valentin és a szintársulat ügyét és még azok is, a kik a kölcsön megadását a jelen körülmények között csak tételenesen véleményezték megadandónak, mint Kovács Sándor tiszti főjegyző, Dr. Kocsár Gábor, kinyilatkoztatták, hogy a subventió sokkal inkább, — szívesen megszavazzák. — Nem engedi a terünk, hogy mai számunkban bővebben ismertessük Márk Endrének, Komlóssy Artthurnak, K. Tóth Kálmánnak és Simonffy Imre kir. tan. polgármesternak a kölcsön megadásának szükségessége, melytől a társulat együttartása függ, és a subventio megadása mellett mondott érvekben gazdag felszólalásait. Csak az eredményt közöljük, mely szerint gr. Dégenfeld József indítványára a közgyűlés egyhangulag (az ellenkező nézetűek csak névszerinti szavazásban akartak dönteni, a mit azonban a többség felelegesnek nyilvánított) határozta, hogy Valentinnek a szinházi alap terhére a kért 3000 forintos kamatnélküli kölcsönt megadja azon feltétel alatt, ha a tanács a szinügyi bizottság meghallgatásával (a szinügyi bizottságnak bizalmát pedig bírja Valentin) a jelenlegi szerződést Valentinnek még két évre, tehát összesen 3 évre megköti. A visszafizetés módzatainak megállapítása a tanácsra bízatik.

Napi hírek.

— Jókai Mór és a társaságában volt művészek tegnap este utaztak vissza a fővárosba. Délután 6 órakor érkeztek vissza a Hortobágyról, melyről mindnyájan a legnagyobb elragadtatással beszéltek. Tegnap hajnalban a nap feljöttékor olyan rendkívüli természeti tüneményt élveztek, mely mélyen bevésődött lelkükbe, s melyről eddig a legnagyobb fantáziának sem lehetett fogalma. Jókai egy egész tárczasorozatot készült írni a Hortobágyról. Nagyon dicsérték a ciceronjukat Nánássy Ferencet, ki bámulatos tapintattal s fáradhatatlan buzgósággal tudta értékesíteni a vendégek minden percét. Tegnap p. o. daczára, hogy a vendégek éjjel 11 órakor hajtották nyugalomra fejeiket, éjjel 2 órakor már fe zavarta őket, hogy a nap feljöttét, a gulya ébredését egész pompájukban élvezhesék. A vendégek az esti vonattal utaztak a helybeli állomás főnök sok szeretettel tisztelettel külön coupérendelt a vendégeknek, hogy nagy fáradalmaikat az éjlen át kipihenhesék. Az indoklás a bucusbuz megjelent gróf Dégenfeld József főispán, és Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Buzás Pál tanár, Nánássy Ferenc. Végh Gyula, Karczag Vilmos sat. Jókai melegen bucsuzott el környezetétől s megígérte, hogy ismét eljön Debreczre.

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

berendezésben a meghívó. — A mostan a vevő közszokoz kedves tánczoltónoson

reczenbe br. Wale két csillag esteli vonóvát let tart. vő hónap

zet növe sukat a Oly nagy itt össze nem vo nagyságt virágosa a második czoita. A szögálat után kez beszélt. sikerült. nevezők hogy a lékezes tak. H a Jolan vő nak elis

tetnolom A megtá atadai,

tént. Eg leány és hívjon leány és Jőn fő leány ör falujában maszott rui állók

a belügy

magyar czenben. elhatároz Budapest és orszale a „Pezett reg Az érte lebelő hajduzo regaleb előadó ügyvéd a jegyző előkészit egyszerű manhoz a regale megokol mérési helyzett is szene rüldő relme nének ká 53. és 5 feltétele tostitati bevétele esetre, h sítettén fosztaná helyütt A kérvő lők kivá lamnak tekeztet helyeslé értelme dett és nökéget sággal e végleges lesz bete vetkesők Stenf D r e c z e A. Józsa Löwy F la), Bec (Lébyen (Kisújsz a kérvő ség fogj

Luká Károly

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

— A „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” saját pénztára javára személyenként 1 frt. családijeg három személyre 2 frt., — belépti díjak mellett f. é. június hó 15-én szombat Szikszay Gyula ur „Margit” fürdője díszesen

egy házban k
itására, min
s nélkül 100,000

Jó zsa köz
séhez 250 frt.
agot adnak se

kozása a Valen
ervénye tárgya
vonatra. Ezen
k. A mai vita
nagy öröme
ezen culturalis
A közgyűlés
gástól volt át
szintársulatnak
kötelessége a
hanem itt az
zgató, illetve a
eddig szolgál.
nagyon b
esüljön. —
a Valentin ügy
ervezése körüli
s, nagy elismer
azgatónak, még
mely ha nem is
ozatott meg, de
ülés kívánságát
vetnének el, ha
anak József biz
emű polgárának
ez, mely méltó
ozott mindazok
nyekben büvel
atását és távol
lközsséssel észlel
fjennzett e beszéd
gerősebb érve a
illet, azon kicsiny
kik azt feltétele
erinti szavazást
akarták hári
egszavazzák. —
a közgyűlésen
elni szokott, ha
vállalja — ha
100 frtért.
ás ári István
s a legmele
a szintársulat
a kölcsön meg
t csak feltétele
d a n d ó n a k,
főigazgató, Dr.
atták, hogy a
szívesen meg
terünk, hogy
rtessük Márk
rtthurnak, K.
ffy Imre kir.
megadásának
at együttartása
mellett mon
ásait. Csak az
at gr. Debrez
yülés egyhan
sak névszerinti
a mit azonban
ánított) hatá
házi alap ter
kamatnélküli
el alatt, ha a
meghallgatá
k bizalmát pe
gi szerződést
át összesen 3
módzatainak
k.

gában volt mű
a fővárosba.
ssza a Horto
a legnagyobb
nap hajnalban
rűli természeti
ren bevesdött
nagyon b
Jókai egy
a Hortobágy
onjukat N á
s tapintattal
lta érték-síte
Tegnap p. o.
jel 11 órákor
éjjel 2 órákor
ap feljöttét, a
kban élvezhes
al utaztak l
szeretetremél
vendégeknek,
en át kipihen
hoz megjel
an, és Simonffy
er, Buzás Pál
Gyula, Karczag
a bucsuzott el
gy ismét eljön

zó egyesülete
yenként 1 frt.
frt., — belépti
-én szombat
árdoje díszesen

berendezett s villammal világított nagyter
mében zártkörű táncszertélyt rendez, melyre a
meghívók pár nap alatt szétküldetni fogják.
— A rendezőség régi jóhírnevéhez méltóan
mostan is megtesz mindent arra, hogy a rész
vevő közönségnek teljes kényelme és kellemes
szórakoztatása biztosítva legyen; valamint
kedves kötelességének fogja tartani, hogy a
táncolni olyan nagyon szerető hölgyek foly
tonosan foglalkozva legyenek.

— A magas vendégek egymást érik De
reczenben, a katonai köröknél. Alig ment el
br Waldstätten altábornagy, ma ismét egy
két csillagos generális van Debrezenben. Az
esteli vonattal érkezett meg Kubinyi János
honvéd altábornagy ő exelentiája s ma szem
lét tart a honvédség felett a Nyulason; a jó
vő hónap elején pedig jön József főherceg.

— Majális. Az ev. ref. leánynevelő inté
zet növendékei tegnap este tartották majáli
sukat a Dobos pavilonban, a Nagyerdőn. —
Oly nagyszámú intelligens közönség gyűlt
itt össze, hogy a Dobos összes helyiségei
nem voltak befoglalni. Különösen leányok
nagyszámmal voltak és folyt a tánc a leg
virágosabb jó kedvvel. Az első négyest 118,
a másodikat 100, a harmadikat 92 pár tán
czolta. A zenét Récz Károly zenetársulata
szolgáltatta. A jókedvű vidám társaság 1 óra
után kezdett oszlani, mikor az utolsó vonat
beszállította a hölgyközönséget. A pompásan
sikerült mulatságot a dícsőség és érdem a
rendezőket illeti, kik mindent elkövettek,
hogy a Dóczy féle nevelőintézet majálisa em
lékezes maradjon mindenkin-k, akik ott vol
tak. Hajdu Ilon, Buzás Erzsike, Öreg
Jolán voltak a rendezőség tagjai, nekik adóz
nak elismeréssel, a kik jól mulattak.

— Elveszett egy csomó kulcs a kath.
tetnőmtől a Teleki utca végéig terjedő úton.
A megtaláló szíveskedjék szerkesztőségünkben
átadni, hol illő jutomban részesül.

— A bérkocsi állomásról. A minap tört
ént. Egy ur elküldötte cselédjét, a ki falusi
leány és nem régen jött Debrezenbe, hogy
hívjon zárt kocsija komfortáblist. Szalad a
leány és nevezi a bérkocsinak, hová hajtson.
Újjon fel hugom mondja a komfortáblis. A
leány örül, hogy kocsiházhatik, a mihez szülő
falujában ugy sem nyílt alkalm a és a be
mászott a komfortáblis nyitott alakján, a kö
rül állók zajos derűltége között.

— A h-dorogi iparos kőr alapszabályait
a belligyminiszter jóváhagyta.

— Regalebérlok országos egyesülete. A
magyarországi regalebérlok nemrég Debre
zenben előzetes értekezletet tartottak, melyen
elhatározták, hogy f. évi május 21-ikére
Budapestre országos értekezletet hívnak össze.
Ez országos értekezlet kedden délelőtt folyt
le a „Pannónia” fogadóban, a vidékről érke
zett regalebérlok élénk érdeklődése mellett.
Az értekezleten Weisz Mór, kolozsvári regá
lebérlok elnökölt; alelnökké Rosenfeld Mór
hajduszentmihályi és Stumpf Dózsa győri
regalebérlok választottak meg; a jegyzői és
előadói tisztet dr. Poppér Mór debreczeni
ügyvéd végezte. Az értekezlet megnyitása után
a jegyző előterjesztette, hogy az értekezlet
előkészítő bizottsága, a tárgyalás menetének
egyszerűsítése céljából megállapította a kor
mányhoz intézendő kérvény tervezetét, mely
a regalebérlok sérelmeit felsorolja és azokat
megoldja. Kétségtelen, hogy az állami ital
mérési jövedék megváltozása rendkívül súlyos
helyzetbe hozta a bérloket, a kik a már eddig
is szenvedett, de még inkább ezután felme
rülendő veszteségeikért, állami érdekek sé
relme nélkül, legalább részben ugy szerzethet
nének kárpótlást, ha az 1888. évi XXXV. to.
53. és 56. §§-ai alapján a bérloknak méltányos
feltételek mellett feltétlen elsőbbségi jog biz
tosítottának az 1892. év decz. 31-ig terjedő bér
bevételre nézve. A kérvény kitéjtí, hogy az
esetre, ha a bérlok ezen kívánságai nem teljes
sítettnek, a törvény őket kárpótlás nélkül
fosztaná meg jogaiktól, mert a bérlok sok
helyütt jelentékeny befektetéseket eszközöltek.
A kérvény végül azt fejtegeti, hogy a bér
lok kívánságának teljesítése, egyúttal az ál
lamnak is érdekében áll. A kérvényt az ér
tekezlet, azon szövegben a mint felolvasottat
helyesléssel fogadta; valamennyi szónok egy
értelmén a kérvény álláspontjára helyezke
dett és az értekezlet ezután megbizta az el
nökséget, hogy tizennégy tagból álló bizott
sággal egyetértően állapítsa meg a kérvény
végleges szövegét, mely a pénzügyminiszterhez
lesz beterjesztendő. A bizottság tagjai a kö
vetkesők: Rosenfeld Mór (H. Szoboszló),
Stemf Dózsa (Győr.) Aron János (Debre
reczen.) Weisz Sándor (Nagyvárad.) Grimm
A. József (B. Gyula.) Mandel Samu (Kaba)
Löwy Ferenc (Jászapáti) Omelka János (Kula)
Beer Róbert (Orovitza.) Lendvai János
(Lébény). Fodor József (Siófok), Rine Miksa
(Kisújszállás). Az értekezlet elhatározta, hogy
a kérvényt a bizottság tagjai, mint küldött
ség fogják a pénzügyminiszternek átnyújtani.

— Telefon. A telefon hálózatba beléptek
Lukács Ármán kereskedő és Gebauer
Károly érczkoporsó gyára.

A kórházból.
I.
— No, mi baja magának. Tóth Örzse?
— Hát, kérem, nekem az eszem ment el.
— Honnan tudja azt?
— Hát kérem, azt még csak meg tudom
itélni.

— Akkor nincs magának semmi baja,
mert a ki tud itélni, annak eszének kell lenni.
— Mán kérem, ha eszem volna, nem bal
nék meg éhen.

Hanem azért Tóth Örzset még sem vet
ték föl a kórházba.

II.
Ladik Esztert kérdezik:
— Hát magának mi a baja?
— Hát, kérem vót nek m egy hűséges
szeretóm, Kusza Miskának hitták. Nagyon
derek legény volt, ugy szeretett mint a ga
lamb a buzát, hanem . . . Nem ű az oka ha
nem az Ist-n, a ki elfordította tülem a szívét.
Most kérem, a Miska nincs sehuu, de nálam
hagyta a szerelmét. Annak a befegy vagyok.
— Látja milyen bajt csinált magának,
hát minek hitt a legénynek?
— Mer kérem nagyon hűsé
ges és roppant jó vót hozzám. . .
Látszik!

CSARNOKA.
Az első nap.
Irta: Sero Matilda.

A mikor ez a gyönyörűség szép asz
zony előttem elhaladt, oh! mily szép fehér
arca volt; a tömött fekete haja, a zöldes
fényű szemei, hogy fénylettek, az ajaka pi
ros volt, mintha tűzben égne, ő maga egészen
bájos vonzó volt, ugy ment, mint az a kigyó,
mely a büvész pálcájának intésére hajlik —
igy, ha láttam, azt kérdeztem önmagamtól
mindig, vajjon kit fog szeretni s hogy mily
szégyellő lesz az ő szerelme?
Ha őt így láttam, boldog és szeretettel
való emberek között, hidegen, hallgatag, a
szerelmet megtagadva, ég felé néző szemek
kel, tisztán, de valami régi emlék hatása
alatt: megkérdeztem, minő sors fagyasztotta
meg ez asszonyban az érzést, hogy szegé
nyebb legyen, mint a milyen szegény a leg
árvább nő is?

Nos — ugy volt — hogy bár szomo
ruságosan ridog volt a házassága — sokáig
észrevétlenül erőnyes maradt.

Neje volt egy alacsony, fiatal s nem
nagy műveltséggel bíró hercegnék, ki a va
gyonát kényelemben pocsékolta el és szokás
szerint minden harmadrangu színésznek,
kisebb színháznak táncosnőinek udvarolt. Ő
ugy tudta magáról, hogy szerelmi dolgokban
demokratikus elveket vall.

Hozzáfüzte még az elvéhez, hogy az
előszobát jobban szereti, mint a salont, s
azért tartózkodott attól, hogy neje barátin
nek udvaroljon, de bizalmas viszonyban volt
a felesége fodrásznőjével, szabónőjével és
a divatárúsnóval, sőt lejjebb is szállott.

S ez a hercegi lélek ugy vélte, hogy e
közönséges családként ez utálatos és vétke
s bűntelenségért: nincs joga a nejeinek panasza
ra. A férj kedvteléseit túrni kell. E mellett ret
tenesen féltékeny volt jogaira, féltékeny
szerelme nélkül, féltékeny csupa önzésből.

Anna (igy hívták az asszonyt) a legsze
renesétebb, de egyszersmind a legcsodála
tosabb nő volt minden asszonyok között.

Ugy látszott, mintha nem tudna semmit
a körülötte levő dolgokról: nem hallgatott a
sugdosódásokra, a pletykákra, nem tett szem
rehányásokat a férjének, sohasem volt a há
zukban peopatvar, ő mindig mosolygott . . .

Körülötte titkon epedők táborra kelette
zett, heves szerelmi válamások adattak elő,
ézelmes szavak, miket mindig hallott, ugy
meg újra elmondattak. Ő pedig mindebből sem
mit sem méltatott figyelemre. Megfigyelte
azonban he yette a herceget: minden este fag
gatta, kérdezte, hogy ez, vagy a másik nem-e
egy új udvarló, egy új kedves és hogy mit fig
mondani ezekhez a régi?

Nagyon jól tudta, hogy tisztá és ártat
lan a neje, miként egy szent, hanem szeretet
ha darva lehet irányában.

Valóságban pedig ami ezt az asszonyt
fenntartotta, az az önbizalommal tele való
női büszkeség volt. Hibázn . . . Hisz minden
nő hibázik és ezt gyöngyöskének hívják. Ő kö
zönségesnek nevezte. Megcsalni . . . Hisz
minden nő megteheti ezt és mi könnyelmű
ségnek hívjuk. Ő beestelenségnek nevezte.

Rosznak vélte, hogy beestelen legyen,
mint sok annyi; ugy tudta, hogy akkor meg
kell hajtania fejét, az porba dönti, bemoc
kolja a ruháját, a szívét.

Büszkesége felébredt, felülkerekedett
minden más érzésen, harcolva a szerelem
ellen, mely a porba vioné.

És ezért gyűlölt minden férfit, a ki kö
rülötte forgott, a ki udvarolt neki; gyűlölte
őket, mint ellenségeket, miként embereket, aki
ket mintha ellene ingereltek volna, kegyetlen
vadászok gyanánt.

Egyedül a büszkeség uralta lelkét, ki
szorítva onnan minden más érzést egészen.

Büszkeségből tört el jellem nélküli fér
jét, büszkeségből nem tért vissza a szülői
házhoz, büszkeségből mosolygott, büszkeség
ből fordult el a szerelemtől és . . . büszke
ségeért élt tovább.

Ily különlegességek fordulnak elő —
alkalmatlan nyugnek tartják — az életben,
de nevezhetik erőnynek is.

Egy napon ezt az asszonyt megszerette
valaki, mint a hogy az ilyen eset a legtöbb
nő életében előfordul.

Szerette az őszintén, titokban és ki
mondhatatlanul szerette, szerette.

Nem szökött, nem irt, nem járt utána.
Kitért előle, mérsékelte volt, uralkodni
igyekezett önmaga fölött: de szerette a ha
tal élet hevénél teljességével és a visszatart
tatott érzelmeivel, mely azért fokozódott
önudatlanul.

Szerette.
Hogyan érthette ezt meg ő, a ki a sze
relmet gyűlölte s csak a büszkeségért élt?
Ki beszélt el neki annak a rég izzó
szerelemnek a meséjét és hogyan hihette
azt el?

Titok!
Oh a phisiologia egy teljesen nevetsé
ges tudomány: megmagyarázza az apró-cseprő
dolgokat, míg kitér az egyszerű kérdések
elől; kutatja az egyes jelenségek kisebb tit
kait, a hangváltozást, a szízt magyarázza,
de magát a mire szükség van, azt nem.

Ott jár a nehéz kérdések között, meg
oldja azokat, pálmát nyer, de egy pontnál,
itt megáll. Az, a mi abban a szívben, mely
csendesén megnyílt a szerelemnek, történt:
az titok.

Hogy miképen omlott össze a büszke
ség épülete, miként pusztult, égett el minden
miképen tisztult meg a szerelem által, megma
gyarázhatlan titok.

Ti, a kik szerettetek, emlékeztetek visz
sza! Es ti a kik nem szerettek, érdemtelene
k vagytok reá, hogy e titkot megmagyarázzam.

Mind a kettőjük részéről hosszú, nehéz
és büszkén heves harcz indult!

Ő nem kért semmit, nem merészelt sem
mit kérni, hallgatag türt névtelen gyötrel
met és elemészódott az ereje, miközben arra
törekedett, hogy eltitkolja az érzelmét.

Tudta-e, hogy viszont szeretettik?
Valószínűleg igen, de nem árulta el a
tudatát.

Ő látott és megértett mindent.
Napról-napra, lépésről lépésre ezzel a
gondolattal volt.

Es átengedte magát igy az érzelmenek,
telve félelemmel a vég iránt.

Egy napon aztán minketten meggyőződ
tek, hogy egymáshoz forott a szívük, elvá
laszthatatlanul örökre, az ő akaratok nélkül.

Egy szót sem szököttak, de mindegyi
kük észre vette a lépést, melyet, egymáshoz
közeledve tettek: mind a kettőjük hajlithat
lannak látszott és mind a kettő nézte még a
távolságot, számígtatta az órákat.

— „A nap elérkezett! A nap elérke
zett!” — suttogta a hercegnő, megragad
tatva a félelemtől mely őt egészen fogva
tartotta:

— „Az óra elérkezett!” — dadogta ez,
a vágyakozástól eltitkadtan.

Észrevétlenül, a nélkül, hogy a környezet
ben bárki is figyelembe vette volna, elérkezett
a nap.

Lett legyen bár durvább, szívtelenebb és
aljasabb a herceg, ez már nem változtatott
volna semmit.

Anna szeretett, nem boszúból tette, ha
nem csak szeretett.

Nem kárhoztatta magát, nem okozott
mást, engedett, mert ugy akarta, mert szere
tett, mert most a szerelem lett az ő élete.

Lett legyen bár a hercegnő hideg, szí
goru, kegyetlen Lucianó iránt (igy hívták az
ifjút), az nem bántotta már őt: mert szere
retett; tudta, hogy viszont szeretettik, hogy
szeretnie kell.

Egy keddi esti bálban történt.

Az ifjú közelebb lépett, mintha kérde
zte volna. Szemét az arcára fordította.

Ő pedig nyugodtan, hangosan mondta:
— „Vasárnap két órákor nálam.”

Meghajlás, köszönés egyéb semmi.

Négy nap választá el a vasárnapot a
keddtől, négy hosszú, végtelennek tetsző lá
zál és örületes vágyakozással telt nap, mely
alatt a hercegnőnek minden pillanatban az
ígérete volt az eszében. Elhatározta, hogy
elmenekül az ígérete elől, elutazik. Felöltöz
ködött, elkészült az utra és itthon maradt, le
győzötten a szerelem által.

Mikor most a herceg Nizzába utazott
— a véletlen segítségével vissza akarta hivni
hogy mentse meg — követelni akarta ezt
tőle, attól a vadálattól, attól a jellemtelen
férjtől.

Félt. A nőiesség félelme volt ez, szenté
téve a mindenható szerelem által.

Le és felfutkosott boudoirjában, mint
nőtigris, a kit láz gyötör, de képtelen fájdalom
mában sírni.

Aztán ez a fájdalom átváltozik ízsib
badsággá, mely elaltatja azt s aseb már nem
vézrik.

Erezett a szívében sajátos érzést.
Fájt a feje, nem tudta miért.

Fájdalom, kínos nehéz fájdalom szaggat
ta egész valóját. Mily hosszúnak, álmatlanok
voltak a vasárnapig tartó éjszakák.

Mennyi ima szállott Madonnához, men
nyi kétségkedés érközött a szívébe, mennyi
önmegtagadás.

Atkozta és istenítette a szerelmet, ugrált,
futkosott és reszkedett ész nélkül.

Aztán várta.

Két órákor felrezenet.

Jött-e?
Két órától háromig, éjjelig várt.

Nem jött.

Nem jött soha, sohasem.

Az asszony tönkre gyötörve a láztól,
olyan volt, mint mozdulatlan, hideg kőszobor.

Két sort irt az ifjúnak. Ezt:

— „Az oly találkozást, mint a mienk,
csak a halál képes megakadályozni.”

S ugy is volt. Ő meghalt: épen vasárnap
egy órákor. A hálószobájában, míg keztyűjét
vette, hogy menjen. Egy rossz ere volt.

Az utolsó három négy nap alatt nyugta
lan volt és félelmetesen izgatott. Meg kellett,
hogy pattanjon az az ér.

A szőnyegen, a hová halva leesett, egy
véresüpp látszott. Ezt később a hercegnő az
ujságokból tudta meg.

Ezért nem szeret többé; nem tud
szeretni.

El, de ezzel a tragoedia történetével a
szívében. Imádkozik minden oly halottért, ki
nél az isten büntetése nyilatkozik.

Ford: B. J.

Felelős szerkesztő és kiadó lapfajtajdonos:
Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Lakváltoztatás.

Van szerencsém a n. é. helybeli és
vidéki közönség tudomására hozni, hogy
lakásomat

Czegléd utcára
ABRAHÁM LÁSZLÓ ügyvéd ur
2578. számú házához

tettem át, hol is kárpitos, disztító és te
keasztal (billiard) munkák pontos, díszes
kivitelére a n. é. közönség rendelkezé
sére állók.

Tisztelettel
Austerweil Imre
kárpitos és disztító.

Az összes orvostudományok tuoora
Dr. Tihanyi Sándor
kezel mindennemű
szájés fogbajokat,
odvas fogakat

fájdalom nélkül (érzékenyítés által) távolít
el; fogakat tőm porcellán, ezüst-, arany
nyal, s egy állandóan alkalmazott (ameriká
ban képzett) fogtechnikai segítségével a leg
célzesszerűbb

műfog betéteket eszközöli.

Rendelő órák reggel 8—9-ig,
délután 2—5-ig.

Kardos László

Debrezenben, Czegléd-utca.

Ujküldemény érkezett
Nyári ezérna

ruha-szövefélékben (Zephyr)

melyek belföldi és angol-gyártmányban
a legcélzesszerűbb és legszebb nőiruha
kelméket szolgáltatják.

Áruk minőség szerint méterenként
26 kr. és 1 frt. közt váltakozik.

Különösen kiemelendő a színek tar
tóssága és szépsége, valamint a szövet
ruganyossága és könnyedsége.

Lakváltoztatás.

Dr. BORBÉLY IMRE

FOGORVOS

rendelő helyiségeit f. hó 20-ától fogva,
Dr. Szécsi Emil volt lakásába
teszi át.

Könnyű

fáradtságnélküli kereset

tőke NÉLKÜL Risco NÉLKÜL

Ajánlatok a Budapesti Bank
egyesület részvénytársaság
hoz Budapestben inéendők.

2859. tkv.
1889.

Arverési hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Kanca Andras és neje Santa Eszter végrehajtást szenvedő elleni 183 frt 38 $\frac{1}{2}$ kr. tökéletesítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő sz. kir. Debreczen városában fekvő, a debreczeni 4203. sz. tjkv. ben a. + 1822. hrsz. alatt foglalt 3007 népsorszámu házastelekre az árverést 576 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi június hó 13-ik napján délután 3 órakor ezen kir. törvényszék mint tkvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 57 frt 60 krt, az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett ártólammal számított, és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki küldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1889. évi márczius hó 31. napján.

A debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszki bíró.

Arany érem Pécs 1880.

Félszázad óta kitűnőnek elismerve
Dr. Sihulski-féle

Arckkenőcs és mosdóvíz

Ezen készítmények ajánló levelét, az "Arckkenőcs" óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatású képi. Leghíresebb sikereit használatnak bűnös, szepő és májfoltok, forrásgá vagy fagy által keletkeztetett porosság a bőr minden tisztáltsága ellen.

Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr.
Egy nagy üveg mosdóvíz 1 ft, egy kis üveg 50 kr.

Jolissante-Puder

(fehér, rózsá vagy sárga).

Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlható; az arcbőrnek kellemes színt ad és láthatatlanná teszi.

Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Jolissante-Fogpor

egészséges fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bizáódás megóvására kitűnő, a foghútra legjótékonyabb hatású.

Egy doboz ára 50 kr.

Jolissante-Crème

bőrfinomító és szepítő szer.
Kitűnő hatású a bőr finomítása és szépsége előmozdítására, pattanások, kitéések elűzésére.

Egy üveg ára 1 ft 55 kr.

Kapható

MOLNAR LIPÓT

gyógyszerésznél mint kizitónál Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCHEK V. EMIL

gyógytárban.

(Telefon hálózati 5-ik szám.)

10 m. 1 Kr.
1 ft 50 kr.
tökéletesen
kezelésre
készen.

Szagtalan,
azonnal szá-
rad és tar-
tós. Nem
ragad.

Christoph Ferencz padlózat fénymáz

lehetőségessé teszi szobákat bevonni, anélkül, hogy azokat használaton kívülé tennék, mivel az olajfesték és olajmáz kellemetlen szagától és lassu, ragadás száradástól, mely ezeknek tulajdona, ment. Használat a mellett oly egyszerű, hogy a bevonást mindenki eszközövelheti. A padlózat vízen is megtörölthető és nem veszíti el fényét. — Megkülönböztető a

színezett padlózat fénymáz

sárgásbarna és mahagoni barna, mely mint olajfesték egyszersmind fényt is ad és ezért új és ócska padlózatnál egyaránt használható. Foltok és rozsz behatások tökéletesen elenyésznek; és

tiszta fénymáz (színezetlen)

új padlózatoknál és parquetnek, mely csak fényt ad. Nevezetesen parquetnek és olajfestékkel már bevont új padlózatoknál. Csak fényt ad, tehát nem fedi el a fanyarítást.

Posta csomag 35 m. méter (2 közép szoba) 5 ft 90 kr.

Minden városban hol raktár van, a megbízások ott teljesíthetők; Mintak és kimutatók díjmentesen küldetnek. Vételnél a cizre és vedj-gyre ügyelendő, mivel ezen 25 év óta fennálló gyártmány, sokszorosan utánaztatik és hamisítottik, gyakran oly rozsz, hogy általában nem használható

Christoph Ferencz

feltalálója és egyedüli gyártója a valódi padlózat fénymázának.

PRAG, Raktár Debreczenben BERLIN,
Karolinenthal. Ganszky Lajosnál. N. W. Mittelstrasse.

Dr. VASKOVITS-féle

VIZGYÓGYINTÉZET

BUDAPESTEN,

Buda a Városmajorban és a Sváb-hegyen.

E régóta fennálló s orv. sz. hiruének örvendő vizgyógyintézet egy berendezésénél, mint szakavatott vezetésénél fogva legajánlatosabb miadazok számára, kik a vizgyógy-módot, az orv. tudomány e leghatásosabb gyógyeljárását, kívánják használni. Szükség szerint gőzfürdők, lápfürdők, villamozás és massage is alkalmaztatnak, a városmajori, mint a svábhegyi vizgyógyintézetben egyaránt.

Olasóság, jó ellátás, gondos kezelés általánosan ismert előnyei az intézetnek.

A vizgyógyintézet a legkülönbözőbb betegségek ellen kiváló sikerrel használatik. Így az idegrendszer és vérkeringés, a légzési és emésztési szervek bajainak a legfényesebb eredményt érhetjük el vele, amint az intézetben eddig kezelt esetek nagy száma bizonyítja.

A fővárhoz való közelsége dacára mindkettőnek kitűnő helyi levegője van, gyönyörű árnyas park közepén fekszik; gyors és olcsó közlekedéssel bír egy a városba, mint a budai vidék sz. alan kiránduló helyéhez. Gyógykezelések lehetnek beutazók (bej. ellátása) v. utazók.

Intézet igazgató és rendelő orv. Dr. FAJTH PÉTER.

Értékesítő könyvecskét ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

GYÖRI IGNÁCZ

Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett

Női férfi és gyermek fehérneműeket, vászon asztal terítők, kávés és (desszert) esemege garniturok, asztalfutó, közép-védők, tálcza, kendők és disztörölők készen, kezdve és előjegyezve, nagy raktár a legjobb minőségű kötő, himző és horgolópamutok, selymek és mindennemű rövidárú és szabó kel- lékekben.

Menyasszonyi

koszorúk

és
FÁTYOLOK.

Férfi, női és gyermek harisnyák.

Mindennemű gyermek kelengyék

és keresztelő készletek.

GYÖRI IGNÁCZ

Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka

ajánl legjobb minőségű szepességi főzelékeket,
boszniai seilvat, szilva ize pergetett cs keretmész

különböféle friss minőségű

sajtokat lipitai-turót.

Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri (bikavér) sashegyi, szomorodni.

tokaji asszu gyógy borokat,

csira képességükért keuesség mellett, gazdasági és konyha kerti magvakat;

különösen pedig

oberndorfi takarmányrépa magot,
francia és magyar luczernát

legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitel-
szövetkezet debreczeni fióktelep
áru csarnoka. Nagyvárad-utca, megye-
ház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymázát

Bécsből

mint legkitűnőbb mázoló-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép fényes és tartós, — 1 nagy palack ára 1 ft 35 kr.

— 1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből,

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára, — 1 köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda.

DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olyan helyekről a hol raktárak nincsenek Alois Keil, Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárakban intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 ft. o. é.